

Megjelenik e lap mindennap,
pénteket kivéve.

Előfizetési ár:

Helyben a hátralévő szüneti folyóira	2	frt. 50	kr.
Vidékre	3	"	"
Helyben egy óra	1	"	oszt. ért.

Mindennemű hirdetések elfogad-
tatnak: kétszer hasábozott sorért
5 újkr., ismétléseknél 3 újkr.
Kiszárlási díj minden hirdetésnél 20 újkr.

Egy kis hercegségi színház története.

Egy német kis hercegség uralkodója, miután részt vett a nagy szabadság-harcban, mely őt egy szövetséges csapat élén Párisig vezette, visszatérvén hazájába, elhatározta, hogy engedni fog a kirigényelte reformoknak, és eltérve ősei szokásától, kik a kormányzás nehéz gondjaitól menekülendők, az ősi kastély körül elterjedő néhány mértföldnyi erdőseghen vadakat üze élvezték az egyetlen mulatságot, mely nekik kínálkozott; jó népe mivelődésére fogja figyelmét kiterjeszteni, és hogy minél könnyebben czélt érjen, a mulatva tanítás elvét fogadván el, színházat építtetett. A kizárólag vadászati költségek fedezésére használt házi pénztárban találtott ott, hogy az épület a palota egyik szárnyában kevés idő alatt készen állott. Most már csak színészek és tánczosnők kelletek. (Ez utóbbit Párisban kedvelte meg.) A fővadászmester udvari főigazgatóvá nevezte'ett, ki is a házi pénztárt magához vevén, neki indult Nagy-

Németországnak tagokat szerződtetni. A jó fizetés nagyon könnyen csábítja a művész világot, s így történt, hogy legrövidebb idő alatt jó dráma- és szép ballett-társaság kezdte meg előadásait S. hercegség szék- és fővárosában. A herceg ez ő letéhez túlbuzgóan ragaszkodott. Az egész közönség mindig ingyen vehetett részt az előadásokban, természetesen előbb meghatározatván, kiknek van joguk páholyokba és zártszékekbe, kiknek földszint és karzatokra járni.

Hogy a külföld se találhasson nevetni, gúnyolni, vagy megróni valót e hercegségi kedvtöltesen; főczélul tüzetelt ki a classikusok elmeszüleményeinek művelése, úgy, hogy a jó S.-iek ma Schakespeare, holnap Schiller vagy Goethe műveiben gyönyörködhetének. Minden a legjobb renddel volt elintézve, díszlet, ruhatar mi kívánivalót sem hagyott hátra — és a közönség — daczára az ingyen élvezhetésnek — naponta gyérrült; ez országos vagy inkább hercegségi baj miatt méltó aggodalom tölté el a nemeslelkű herceg kebelét; sokáig töprenkedett, miként le-

heltne e szép tervét meggyőző bajt orvosolni, s a kitaró, szilárd jó akarat megtalálta azt. Hogy a hosszadalmas tragoediákat végig nézze a közönség, az ötödik felvonás végére mindig egy ballet volt ígérve, s a tragoedia kezdete után tilos volt a bemenetel. Így a ballet gyönyöreit sovárgó polgárok kéuytelenek voltak a tragoedia unalmaival megküzdeni. De a cél el volt érve. A nagymesterek remek művei közönséget nyertek.

Egykor Schiller „Don Charlos“-a adatott; Posa marquis szerepében egy hírneves művész vendégszerepelt. A második felvonás után jelentik a hercegnek, hogy rendkívüli követ érkezett Poroszthonból, ki a színházban van. A herceg páholyába kérlette s átvevén a sürgönyöket — napi eseményekre tértek át. Kérdezé a követtől többek közt:

„Hogy tetszik az előadás?“

„Fölséges!“ — válaszolá ez, — „csak azt sajnálom, hogy éppen most érkezve, nem láthatám az első felvonást, a másodiknak is csak a végét.“

A herceg parancsot küldött a rendezőnek, a függöny föllebbent és „Don Charlos“ előlrol ujra kezdetelt.

A júliusi forradalom a Rhenuson innen is elharapozván, S. herceg egy liberális küldöttség által a színház költségeit mint fölöslegest, megszüntetni kérte a hercegtől, mit ez halátpan népe iránti elkeseredéssel meg is tett

Ez volt e hamar felvirágoztatott, de korán lechanyatlott színház története.

Elváláskor.

Hideg verejték gyöngyözik arczomon,
Piros színét előlte a fájdalom,
Két szememből meleg könnyüm csorog rá,
A csalódás mérges keze sajtolá.

Ressket a toll a mint irok kezemben,
Mintha tudná, mily nagy a kin keblemben,
És még ez a gondolat is tévelyeg,
Talán érzi, hogy gazdája mély beteg.

Ezért kellett-e hát nekem szeretnem,
Hogy életem boldogságát előljem,
A szép ábránd, a sok kép mit alkoték,
Semmivé lett, mint a szappanbuborék.

Isten veled, Isten veled kis leány,
Egykor hajnal ifjkorom tavaszán,

Mostan sötét gondolatom csillaga,
Mely fölöttem olyan hamar lesuta.

Nem szeretsz már, jól is teszed kis leány,
Az én keblem haldokoló csalogány,
Szélylyeltépted benne mind az érzetet,
Most ez örült szivet el is vetheted.

Még fölötted vigan mosolyg az élet,
Leelked virágról-virágra röpülhet...
Ki szeretné zúgó tenger mélyeit,
Ha belőle kihalásza gyöngycit.

Ha látsz majd az égen boros felleget,
Képzeld ilyennek az én bús éltemet,
S ha érzesz rád hullai esőcseppeket,
Gondold, hogy én sirok akkor fölötted.

Ha villámot látsz sujtani a földre,
Gondold, hogy az, az én fejemet érte,
Kit megcsaltál, koporsóba temettél,
Bár tudod, hogy felettünk az Isten él.

ROMYAY.

Beh szeretnék...

Beh szeretnék most meghalni,
Itt hagyni e rossz világot,
Mely letépett kebelemről
Minden érzelemvirágot...

Most nem fájna ugy a halál.
Hervadás van merre nézek,
Hallgat a madár éneke,
Üresen állnak a fészkek...

Nem borulna sirhalmomra
Tarka virág ékes szine,
Legfellebb egy száraz levél,
Melyet a szél oda vinne.

Mért is nem hallhatok most meg?
Mért? mert csalódni születtem;
A halál is ezért nem bánt —
Günyölődni akar velem.

TAR CSATÁR.

Vegyesek.

— Komlóssy Forencz, a nemzeti színház könyvtárnoka s gazdasági felügyelője munkes és közhasznu életének 63-dik évében f. hó 13-án jobblétre szenderült. E derek férliu egyike volt a korábbi időkben tömérdek haj- és nyomorral küzdött magyar szini ügy pályatörő bajnokainak, mint szinigazgató, jó szinész, szorgalmas fordító, szinmű-magyarosító évek hosszu során át a legnagyobb erélylyel és sikerrel működött a nemzeti műveltség oltára körül, s Ida leányában, jeles szinműirónk, Kövér Lajosnak e vesztőség által leginkább megsomorodott neijében növelt a

hazának oly művésznőt, kire ország világ előtt büszkék lehetünk. — Áldás és béke lebegjen az elhunyt érdemdús veterán előharczosnak porai fölött!

— Debreczen vidékén lóverseny-egylet van keletkezében, s a debreczeni kaszinó felajánlta a gyűlésekre termeit és részvényesei a kaszinónak szívesen látott vendégei.

— A Rákóczy-induló nagyszerű átíratát Berlioztól Erkel Ferencz zongora számára bangjegyre tette s az rövid idő múlva Rózsavölgyi és társa műkereskedésében kapható leendő.

— A pesti tanulóifjúság 100 pftal járult a Kazinczy emléksobrara szánt összeghez.

— A püspöki pártfogás alatt álló szathmári felgymnasiumban a tannyelv túlnyomóan német, sőt a két felsőbb osztályban kizárólag németül tanítanak; Szathmármegye népeisége pedig majdnem teljesen magyar.

— A „Győri Közlöny“ írja: A napokban érkezett hozzánk Spirta ur hazai készítménye s „Archimedes“ nevű gőzöse. Valódi benső örömmel üdvözlöttük a legelső magyar gőzhajót, mely a Duna szabaddátétele után első kötött ki partjainkon, s ohajtjuk, hogy a szabadság paizsa alatt hatalmassá vált gőzhajózási társasággal becsülettel állja ki a versenyt. Reméljük, hogy Spirta ur példáját városunk tehetősb kereskedői is mielőbb követni fogják.

— A bécsi magyar iparos segédek 1853-ban alapított olvasóköre oly fényes gyarapodásnak örvend, hogy ez idő szerint már 52 részvényes tagja s 463 kötetből álló könyvtára van; ezen kívül pedig 12 magyar lapot hordat. Ugyanezen olvasókör a Kazinczy-ünnepet is megünnepelte, mely alkalommal 15 frtot gyűjtöttek s küldtek a Kazinczy-alapítványra.

— Mirani „Zsidó család“-ja Ozoray által magyarra fordítva Győrben előadatott, és nagy tetszéssel fbgadtatott.

— Ifj. Dumas Sándor „Tékozló Apa“ című új drámáját Feleki Miklós és Székely József urak fordítják.

— Bunkó Ferencz a híres zenész 24-ed magával a tavaszra Szt. Pétervárra fog utazni. A mi Miskánk egyszer már felmelegítő a hideg éghajlat lakóit szép csárdásaival, nem kételkedünk, hogy Bunkó is azéhoz hasonló részvétben fog részesülni. (Gy. K.)

— Velenczéből írják az „Öst. Ztg“-nak, hogy ott a botrányoktól félelem miatt annyira visszavonult a közönség a színházbajárástól, hogy 5 színház közül 4 bezáratott. Az egyetlen Malibran színház örvend és aratásnak, minthogy az alsóbb néposztály által rendkívül látogatott. Az slarczos, táncz- és egyéb ily fajta mulatságokra az idén engedély nem adatik.

— A híres angol színművész Garrick több ízben beszélt, honnan merítette ő tanulmányait Lear király szerepéhez. Egyik jó barátjának volt egy két éves

leánykája; az atya játszáván kis leánykájával az ablaknál, véletlenül kisiklik a gyermek kezei közül, és a köveztetre hullva, rögtön szörnyet hal. A szerencsétlen atya, a nélkül, hogy egy szót szólhatott volna, szoborra változott ijedtében és minden eszméletét elvesztette.

Gazdagsága felmentette, hogy kórházba vagy tébolydába vitessék, hanem saját házánál gyógyíttatott biztos felvigyázat alatt.

Garrick gyakran meglátogatta szerencsétlen barátját, ki örülési rohamában, ha csak szerét ejthette, az ablakhoz csuszott, ott játszadozott kis lánykájával, kiejtette, azután orditozni kezdett, s lassanként mély sobajtásokba ment át. A mint csendesedni kezdett, szemeit merően egy tárgyra szegezte, töredezett lassu hangon kérdezett és felelt. Legművészbib volt, ugyanond Garrick, midőn egy tárgyról a másikra ment át; itt a hang és arc a szerint változott, a minő mértékben hatott lelkére a tárgy. Ezt az átmenetet alkalmazta leginkább Garrick, Lear örült jeleneteiben.

— „Meguntam a sok felalá járást és elszedettem a lépcsőt a harmadik emelethől, egész földszintig, és egy ugrással szoktam fel és alá szokni, idő és fáradtság kiméletből,“ dicsekvék egy kötéltánczos pajtásai előtt. — „Az semmi,“ felelt a másik, „mert én magam néha csupa mulatságból oly magasra felugrom, hogy szinte megunom magam a levegőben, s alig várom, hogy a földre visszaessem.“

Erkeztek.

- ^{25/1} Basa Mihály, ref. lelkész, Háromszékről.
Kovács Ignác, kath. lelkész, Felvinczről.
Dr. Linzer Anker, intézeti főnök, Pestről.
Almádi István, földbirtokos, Szoporról.
Csató János, földb., Szebenből.
Boér Albert, földb., Felfaluról.
Arany Béla, földb., Alvinczről.
Buda Károly, földb., Szebenből.
Buda Elek, földb., Szebenből.
Sahim Izsák, földb., Pánczélceheéről.
Váradi Zsigmond, földb., Szeliszttyéről.
Pattantýus Jakab, földb., Árokajjáról.
Tóth Samu, Tordáról.

Elutaztak:

- ^{25/1} Gróf Vass Ádám, Czegére.
„ Vass Miklós „
Domokos Antal, földb., Pestre.
Keresztes Sándor, földb., Inczele.
Korda György, földb., B.-Hunyadra.
Vékony Ferencz, földb., Dézsre.
Rostell János, es. k. kerületi főnök, Bágyonra.
Heimlich J., ügynök, Brassóba.
Galizster Lajos, es. k. hivatalnok, Szamosujvárra.

Bécsi híre.

Január 11-én. Földtseherm. Magyar 72.—75. Temosi 71. Erdélyi 70.50.— Arany 6.—36. Ezüst 113—75.

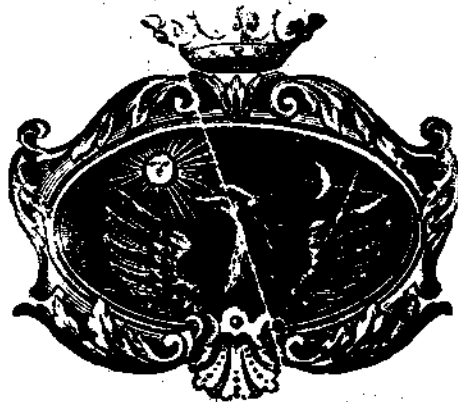
Tulajdonos és felelős szerkesztő: HAVI MIHÁLY.

PRIELLE CORNELIA ASSZONY BÚCSU-ELŐADÁSA.

BÉRLET

SZÜNET.

NEUZEITI

SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélyvel.

Kolozsvártt, ma, szombaton, január 28-án, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti dalszintársaság által

**PRIELLE CORNELIA asszony búcsu-előadására
E SZINPADON ELŐSZÖR ADATIK:**

HAMUPIPÓKE.

Színjáték 5 felvonásban, Barriere után francziából fordította Feleki. Először adatott Párisban a „Gymnase” színházban december 23-kán, 1858.

S z e m é l y z e t

Fontenay asszony, özvegy 35 éves	Bodorfiné.	Mariánna, Mari dajkája	Alajosné.
Mari	Prielle C.	Justin, háziszolga	Albisi.
Blanka	Follinusné.	Péter	Szabó M.
Spare György, vicomte, Blanka jegyese 28 éves	Komáromi.	János	Beczka.
Parisot Móricz, nevelő, 34 éves	Paulai.	Juliette, Blanka komornája	Turcsányiné.
Fontenay Antal, haszonbérlet, Fontenayné rokona	Gyulai.	Szobalcány	M. Klára.
		Vilmos, szomszéd kastélybeli inas	Felix.
		Történethely: Fontenay asszony kastélya. Idő: jelenkor	

A mai előadással szives és halás búcsuját veszi a t. cz. közönségtől **Prielle Cornelia.**

Bodorfiné asszony a vendégművészre iránti sziveségből a fennirt szerepet rögtönöve vállalván el, a t. cz. közönség kegyes elnézéseért esedezik.

A mai előadásra Prielle Corneliát a t. cz. közönség ohojtására, mint még egyre megnyervén, a t. cz. közönség pártfogását erre tisztelettel folkéri **a színigazgatóság.**

Tisztelettel kéretnek a páholy- és zártszék bérlő t. uraságok helyeik meg- vagy nem tartása iránt déli 12 óráig rendelkezni, hogy azontal másoknak is szolgálhassunk.

Helyek ára: Felső páholy 2 ft 10 kr. Közép páholy 3 ft 15 kr. Alsó páholy 2 ft 63 kr. Zártszék 70 kr. Földszint 42 kr. Altiszti jegy 21 kr. Karzat 18 kr. oszt. ért.

Kezdeté a bal miatt 6 órakor, vége 8 után.